

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dokładany jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na poczcie lwowskiej 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartałna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N°. 131.

10. listopada 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Zajęcie meksykańskiego miasta Monterey przez wojska Stanów Zjednoczonych i dalsze kroki nieprzyjacielskie.

Portugalia: Stan rzeczy na prowincjach. — Proklamacja junty w Oporto.

Hiszpania: Odjazd księcia i księżnej Montpensier do Francji.

Anglija: Rada gabinetowa względem zwołania parlamentu. — Ciągła agitacja o wolny przywóz zboża. — Dziennik *Times* o wstrzymaniu festynów w Paryżu z powodu zaślubin księcia Montpensier. — Parlament do dnia 12. stycznia r. p. odroczoney.

Francyja: Księżę i księżna Montpensier z powrotem z Hiszpanii w Bajonie i w Pau. — Skutki ostatnich powodzi. — Cofanie się wojsk francuzkich od granic Szwajcaryi. — Kontrrewolucyja w Portugalii i zachowanie się rządu francuzkiego w tej sprawie.

Szwajcaryja: Wybory nowej wielkiej Rady w Genewie wypadły w duchu radykalnym. — Rząd Lucerny nie uznał nowego rządu Genewskiego. — Mianowanie komisji w Bazylei dla zaprowadzenia zmian w konstytucyi.

Prusy: Więźniowie polscy z W. Księstwa Poznańskiego w nowym więzieniu w Berlinie umieszczeni.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Ze Stanisławowa. — Z Ołomuńca.

Dodatek nadzwyczajny: Doniesienia literackie księgarni p. Milikowskiego.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

JCKMość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 24. października r. b., opróżnioną w Galicyi posadę obwodowego komisarza trzeciej klasy, nadać najtąskawiej tamtejszemu gubernijalnemu koncepcji, Janowi Nadherny.

JCKMość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 3. października b. r., naczelnemu zaawodowcy poczty, Franciszkowi Arlet w Lwowie, nadać najtąskawiej tytuł cesarskiego radcy, z uwolnieniem od tacy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Z Londynu dnia 30. października. Parostatek *Hibernia* przybył wczoraj z wiadomościami z Nowego Jorku z dnia 15go, a z Bostonu z dnia 16go października do Liwerpoła. Wojna Zjednoczonych Stanów przeciw Meksyku jest na ukończeniu, gdyż generał Taylor zadał stanowczy cios i zdobył najglówniejszy punkt do zajęcia w posiadłość stolicy Meksyku, to jest miasto Monterey. Generał Taylor stanął dnia 19. września niemal w 6000 ludzi przed Monterey, dnia 22go rozpoczął atak, i aż po trzydniowych żywych utarczkach i silnym odporze Meksykanów, w którym Amerykanie 300 poległych a 200 ranionych, Meksykanie zaś 500 poległych utracili, opanował to miasto przez kapitulacyję generała Ampudia, który 7000 ludzi załogą dowodził. Pomienioną kapitulacyję pociągnięto linię od przesmyku Rikonada przez Linares i San Fernando de Presas, i postanowiono, że przed

upływem ośmiu tygodni czyli aż do nadejścia nowych instrukcyj od obustronnych rządów, żadnemu z obu wojsk pomienionej linii przekroczyć nie wolno. Warunki te są dostatecznym dowodem, że Meksykanie bardzo walecznie się trzymali i dzielny obiegającym stawili odpór. Prawie całe miasto zbudowane z kamienia, było mocno ufortyfikowane; podobnież i wzgórza, które nad niem panują. Po ulicach były barykady wzniesione, a w murach domów porobiono strzelnice dla ognia karabinowego. Jakoż generał Taylor przyznaje sam w swoich depeszach, że się bardzo walecznie trzymali Meksykanie, a drugi powód do łagodnej tej kapitulacji wyprowadza z nieznanego mu stanu układów obu wojnę toczących mocarstw. W depeszy jego do adjutanta generała czytamy: «Łatwo można spostrzedz, że zezwólone dla meksykańskiej załogi warunki, nie są tak przykre, jak te, które wprzód były podane. Waleczne bronienie miasta i ta okoliczność, że w Meksyku ustanowiono niedawno nowy rząd, jak mówią, przychylny interesom pokoju, spowodowały mnie, wraz z komisją zezwolić na te warunki, które, jak się spodziewam, pochwałę rządu uzyskają. Ten ostatni wzgląd przyczynił się także do umowy o tymczasowe wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich. Aczkolwiek moje instrukcje żadnych postanowień w tej mierze nie zawierają, jednakże stosunki przybrały tak odmienną postać, że przez nie mam ten mój krok za usprawiedliwiony. Proszę o prędkie doniesienie, czy zamiarom rządu w tych szczegółach odpowiedziałem.»

Wszelako w Wasyngtonie, dokąd te wiadomości dnia 12go b. m. nadeszły, nie zdają się być zadowolonymi tym układem, jakoż pułkownik Cotton ma odjechać do Monterey, ale nie wiezie z sobą ratyfikacji traktatu, lecz owszem rozkaz, by generał Taylor prosto na Meksyk maszerował. Na wszelki sposób nie zezwolono na ośmio-miesięczne zawieszenie broni. «Pomienione zawieszenie broni» mówi dziennik *New-York-Enquirer*, «jest właśnie teraz bardzo nie na rękę, gdy my przed Tampiko zgromadzamy zbrojne siły dla uderzenia na to miejsce i zawiązania komunikacji z armiją generała Taylor; gdyż pod zastoną tego zawieszenia broni, może teraz generał Ampudia swoje wojsko pod Tampiko zgromadzić.»

Portugalija.

Z Lizbony dnia 19. października. Wiadomości, które wczoraj z prowincji tutaj nadeszły, są na wszelki sposób pomyślniejsze dla rządu, niż wczorajsze. Powstanie w połu-

dniowych prowincjach i w Alemtejo, do dziś dnia jeszcze się nie potwierdza, do czego podobno najszczególniej przyczyniło się to, iż nie nastąpiło wyruszenie jakiegóż części naszej załogi pod bezpośrednim najwyższym rozkazem samego Króla, jak było zapowiedziano.

O stanie rzeczy w Porto donosi *Diario do Governo*, że rządowa junta w Porto podała do Królowej przedłożenie, aby ona, dla zapobieżenia domowej wojnie, terażniejsze ministeryjum znowu dymisyonowała. Prezydent junty, baron das Antas, podał ze swojej strony podobnież do Królowej drugie przedstawienie; lecz z dwuznacznego ducha tegoż przedstawienia widać, że on względem swego zachowania się usprawiedliwić stara. Chciał on przezto tylko większemu zapobiedz nieszczęściu. Widać także w tém podaniu, iż życzy sobie jak najprędzej odłączyć się od buntowników. Utrzymują teraz — czego jednakże *Diario* nie mówi, — że Królowa posłała do niego rozkaz, aby z wojskiem zostającem pod jego dowództwem, po wypuszczeniu księcia Tarceiry na wolność, opuścił Porto, i sam osobiście przybył do stolicy dla otrzymania dalszych rozkazów. Jeżeli dziennikowi *Diario* wiarę dać można, tedy stan rzeczy w prowincjach północnych jest całkiem zadowalający. Wszystkie wojska w prowincjach Tras os Montes i Beira okazują się wiernymi i posłusznymi rozkazom Królowej. Ale w samém Porto ma panować największe zamieszanie i anarchija. — Podług wieści rozgłoszonych przez przeciwników rządu słychać, że na kilku miejscach w północy pojawiły się znowu bandy miguelistowskie, i że strońniętwa Dom Miguela nie zaniedbałoby zapewne korzystać z terażniejszego stanu zamieszania, jeżeliby takowy się przedłużył.

Journal des Debats z dnia 29. października pisze: «Zdaje się, że insurekcija niema dotychczas żadnego ułożonego planu. Junty działają niezawisłe jedna od drugiej. Tylko jedna z nich, to jest junta w Koimbrze, na której czele stoi wuj królowej, margrabia Loulé, ogłosiła złożenie z tronu królowej. Junty w Oporto i w Chawes, to jest większych miastach prowincji Tras-os-Montes, uznają jeszcze władzę królowej i wydały jej imieniem proklamacyją. Dosłowne brzmienie proklamacyji junty w Oporto, której prezydentem jest hrabia das Antas, jeneralny gubernator prowincji północnych, jest następująca: «Portugalczykwie! Czuczoziemcy, którzy pałac zamieszkują, i knujący bunt strońnicy ministeryjum Cabrala, popełnili największe bezprawie. Uwikłali w sidła królowę, dopuścili się gwałtu, użyli przemocy i wymusili

od niej królewski podpis; uwięzili prezydenta rady gabinetowej, dla oddalenia ministrów, którzy tak wiernie sprawowali swoje urzędy, i mianowali innych, których bardzo jasne zamiary według ich działania łatwo osądzić można. Ministerjum zawieszają rękojmie wolności druku, i rozwiązuje gwardyje narodowe. Taki jest rząd, który Jęj Mości królowej podał w usta kłamliwe słowa i śmie utrzymywać, że zaszła zmiana nie jest reakcją popularnego powstania! W taki sposób zadają te lotry pierwszymi swemi czynnościami swym własnym słowom kłamstwo! Donna Maria II., dziedziczka Henryków w i Braganza, konstytucyjna królowa jest uwięzioną w pałacu na portugalskiej ziemi. Królowa była przymuszona; wolność jest w niebezpieczeństwie; świętą jest powinnością wszystkich rzucić się do broni, imieniem wolności i królowej! Portugalczykowie! Do broni, podkąd zwycięstwo odniesionem niebędzie! Bohaterski i waleczny narodzić, podnieść swe ramie, a nieprzyjaciół swoje w prochu legnąć! Niech żyje królowa! Niech żyje karta konstytucyjna! Niech żyje lud portugalski! Niech żyje armija narodowa! W pałacu tymczasowej junty, dnia 14. października 1846. Hrabia das Antas, prezydent.

Hiszpanija.

Z Madrytu dnia 23. października. Wczoraj rano o godzinie 7mej udał się książę Montpensier z swoją małżonką w powrót do Francji. — Nim książę odjechał, darowała mu Królowa złote runo, dużemi brylantami wysadzone, które Ferdynand VII. podczas uroczystości zwykle nosił, również jak i kosztowną jego szpadę. Wartość obu tych przedmiotów podają na 200,000 piastrow. Podarunki, które francuzcy książęta tu rozdali, obliczono na 50,000 piastrow. Wszyscy współpracownicy dziennika *Heraldo* otrzymali order legii honorowej.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 28. października. Lord John Russell da jutro dla swych kolegów wielką ucztę, na której, jak dziennik *Standard* donosi, termin zwołania odroczonego aż po dzień 4. listopada parlamentu, ostatecznie postanowiony będzie. Tenże sam dziennik zapewnia, że albo to zwołanie nastąpi niezwłocznie, albowież gabinet się rozwiąże. Utrzymują, że powodem do tej nadzwyczajnej wiadomości, jest już dawne rozdwojenie między różnymi członkami gabinetu. „Już temu jest przeszło miesiąc,“ pisze *Standard*, „jakośmy

najpierwsi podobieństwo otworzenia parlamentu na miesiąc listopad zapowiedzieli. Wiadomości naszej podówczas nie chciano dać wiary. Pomimo to, niezawodną jest rzeczą, że przedmiot ten w gabinetcie żywo był roztrząsany, i że mała większość go odrzuciła. Wszakże smutne wypadki w ostatnich miesiącach utwierdziły w zdaniu tych, którzy wczesnego otworzenia parlamentu sobie życzyli, a zachwiały może tych, którzy się temu sprzeciwiali, tak, iż kwestyję tę znowu ponowiono. Pierwszy minister i lord kanclerz są za otwarciem; jakoż sądzą powszechnie, że oni uchylą się z urzędu, jeżeli ich zdanie się nie utrzyma. Na poparcie naszego twierdzenia możemy tę okoliczność przytoczyć, iż czterech członków parlamentowych skróciło swą podróż po stałym lądzie lub też całkiem na inną porę ją odłożyło. Rzecz naturalna, że z pewnością niemożemy wiedzieć naprzód rozstrzygnięcia gabinetu, jednakże możemy wnosić z niejakim podobieństwem do prawdy, że parlament będzie otworzony albo w listopadzie, albo też że nastąpi rozwiązanie już i tak mocno rozdwojonego gabinetu. Za wczesnem otwarciem posiedzeń mówi konstytucyjna konieczność, iż potrzeba niezwłocznie zezwolić na akt indemnizacji dla rozszerzenia ustawy lorda Brough, dotyczącej podatku od roboty, również jak i naradzić się, jakie dalsze środki są potrzebne, aby kraj z terażniejszego smutnego położenia wyprowadzić.

Agitacyja o otworzenie portów i zupełnie wolny przywóz zboża czyni w kraju coraz większe postępy, jakoż i tu w Londynie w parafii Marylebone, odbyło się wczoraj w tej mierze zgromadzenie. Wynikłością tego jest petycyja do lorda kanclerza skarbu. Według wiadomości ze Szkocji odbyto tamże w kilku miejscach także same zgromadzenia, a na przesłaną do pierwszego ministra z Pollockshaws petycyję o uwolnienie od cła przywozu zboża i zakazanie wypalania wódki ze zboża, wydał tenże następującą odpowiedź: „Lord John Russell czuje mocno, jak wielce terażniejsze nieszczęście, które sprowadził prawie zupełny nieurodzaj ziemniaków, cięży na uboższych klasach w połączonej królestwie; ale on jest przekonany, że środki, które rząd przedsięwzięnie i natężenia właścicieli dóbr we własnych swych majątnościach, znacznie się do złagodzenia tej nędzy przyczynią. Nie jest zamiarem rządu przeszkodzić paleniu wódki ze zboża.

Gazeta *Times* zawiera następującą korespondencyję z Paryża co do wstrzymania wszelkich

festynów dla uświetnienia zaślubin księcia Montpensier zamierzonych: »Nieszczęsne wypadki (wylewy wód) podały Królowi sposobność wywinąć się z przyzwoitością z trudnego dylematu. Przygotowania do festynów w Paryżu i Wersalu na cześć zaślubin księcia Montpensier wstrzymano na rozkaz Króla Jego Mości, a to z powodu nieszczęść, które przez wylewy wód, jakich ludzie od sześćdziesięciu lat nie pamiętają, i wielką część Francji dotknęły. Przeto uniknęło się nie tylko kłopotu dla angielskiego posła, którego by na te festyny zaprosić wypadało, ale nawet kłopotu dla Ludwika Filipa, na przypadek gdyby pomieniony poseł był odmówił i nieprzybył na przygotowane festyny. U dworu rozprawiano wiele — a może z większą słusznością niż zwykle — że się całkiem niepowiedzie Królowi jego usiłowanie ułagodzenia lorda Normanby. Z wielkiem natężeniem czekano na nową notę lorda Palmerstona do p. Guizota która w przyszły czwartek nadejść miała z Londynu. Jednakże ponieważ ta nota, jak się zdaje, nie będzie zawierać, jak tylko wyluszczenie dowodów, i nie inne fakta, jak tylko nieodmienne stanowisko i zdanie angielskiego rządu, przeto niewynagrodzi się ta trwożliwa niecierpliwość, z jaką jej nadejścia oczekują. . . . Pan Barcourt, jeden z najznakomitszych francuzkich dyplomatów, przygotowywał się do misji do Londynu, gdzie się ma starać przywieść do skutku pożądane pojednanie. Dworskie wiadomości, z których my czerpamy, a które mogą być szczerą prawdą, utrzymują, że lord Normanby panu Barcourt, gdy ten ostatni nadmienił o tój sprawie, odparł: że jeżeli on (pan Barcourt) nie rozpocznie swęj misji tęp wyznaniem, iż jego, to jest francuzki rząd niesłusznie sobie postąpił, tedy niech sobie nie zadaje pracy, i niech raczej zupełnie tęp zamierzonej podróży zaniecha.«

— dnia 31. października. Według urzędowej wiadomości został parlament aż do 12. stycznia r. 1847 odroczoney m.

Francyja.

Z Paryża dnia 31go października. Rzązą i księżna Montpensier przybyli dnia 26. października w południe do Bajony, a dnia 28. odjechali do Pau. Angielski konsul w Bajonie nie wywiesił angielskiej bandery podczas wjazdu księcia i księżnej Montpensier do tego miasta, lecz kazał pozamykać drzwi i okna w swoim hotelu.

Już się kończy straszna pora wezbrania.

Wszędzie opadają wody. Ale po wiadomościach o wylewie rzek, następują teraz niemniej smutne doniesienia o okazujących się coraz bardziej skutkach tych nieszczęsnych wypadków natury: wszędzie ujrzyć zburzone i zniszczone prądem powodzi domy, uszkodzone gościńce, namulone lub w bagna zamienione pola. Pomalu wydobywają z wody wiele trupów. Woda zabrała także ogromną liczbę bydła, które teraz gnijąc, zatrąwa swym wyziewem powietrze. Orleanais ucierpiało najbardziej ze wszystkich okolic. A co jeszcze bardziej powiększa to nieszczęście jest to, że deszcz nieustaje, i że pomimo ustępowania wody, pozalewane nią duże folwarki wyschnąć nie mogą. Zrzadzona przez wylew Ligiery szkoda, podają najmniej na 70 milionów franków. Szczęściem że podnoszenie się Rodanu bez szkody przeminęło. W Bajonie w skutek ustawicznej ulewy były wezbrały rzeki, i tak rzeka Adour zalała rozległe niwy. Również i w Piemencie były wielkie powodzie.

Francuzkie wojska na granicy Szwajcarskiej, jak donoszą pisma *Journal de l'Ain* pod dniem 26. b. m., cofnęły się. I *Journal des Debats* umieścił tę wiadomość w swoich numerach. Kompanija z Divonne, która dawała baczność na kanton Wadt, powróciła do Gez, a kompanija z Ferney, która miała dawać baczność na Genewę, cofnęła się do Collonges.

Journal des Debats oświadcza się dziś we wstępnym artykule jeszcze bardziej stanowczo i obszerniej niż przedtęp o portugalskiej zmianie. Mówi on jak najdobitniej, iż niepochwala postępowania królowej Donny Maryi, i zapewnia z równą dokładnością, że i francuzki rząd tęp »samowładności tamtejszego rządu« za dobrą nie uznaje. *Galignaniego Messenger* ma za bardzo ważny ten artykuł, dlatego, iż słusznie można przypuścić, że on jest napisany z wielką znajomością rzeczy, z jaką francuzki rząd pomienione wypadki ocenia, z czego okazuje się, że nieporozumienie między gabinetami Anglii i Francji względem zachowywanej w tym razie polityki nie jest podobne do prawdy. »Mało nas obchodzi«, mówi ten organ francuzkiego rządu, »los tego samowolnego aktu, którego sobie w Portugalii dawny przewodźca radykalizmu, marszałek Saldanha pozwolił. Królowa odgrywa rolę, którą koronę przepłacić może. Jużemy nadmienili, że śród tego labiryntu intryg i rewolucyj, który w Portugalii konstytucyjną monarchiją się zowie, niepodobna nam jest zeryjntować się. Przed kilką miesiącami zrzucił rozruch z posady ministra, któremu, jak się zdaje ani na obrotności ani tęp na siłę nie zbywało, to jest Costa.

Cabrala, dawnego klubistę. Nie stało się przezto ani lepiej, ani też gorzej. Przez upadek Costa Cabrala nieuzyskał kraj ani jednej swobody więcej, a skarb publiczny pozostał tak próżnym jak przedtem. Toż dla napelnienia go miała królowa, wsparta przez marszałka Saldanę wykonać akt samowolności i tyle przeszłych zmian jeszcze nową pomazać? Nie potrzebujemy przytaczać, iż niedorzecznością jest przypisywać francuzkiemu rządowi choćby najmniejszy udział w tém zamieszaniu Lizbońskim.

Szwajcaryja.

Z kantonu Genewy. Dnia 24. października odbyły się w Genewie nowe wybory wielkiej rady, i wypadły powiększej części w duchu radykalnym. Dziennik *Revue* mówi, że teraz w nowej wielkiej radzie z 93 członków, będzie około 60 radykalistów.

Z kantonu Lucerny: Rząd oznajmił wszystkim Stanom federacyjnym, że ani wyniku z rozruchu na dniu 7 i 8. października w Genewie, tak zwanego tymczasowego rządu, ani też władz nieuzna, któreby z nowych przez rewolucyjną władzę na nieprawnej drodze przedsięwziętych wyborów wynikły. Rząd Lucerny wyraża w końcu swego listu tę niezawodną nadzieję, że wszystkie miłujące porządek federacyjne Stany też samo uczynią.

Z kantonu Bazylei. Dnia 29. października zgromadziła się wielka rada bardzo licznie (z 117 członków było 106 obecnych), dla naradzenia się nad petycjami względem odmiany konstytucyi. Rozprawy, które trwały aż do piątej godziny wieczór, toczono z rozumą i spokojnie, a podczas głosowania nad mianowaniem komisji dla zdania sprawy z tej kwestyi, uchwalono ten przedmiot 98 głosami przeciw 8.

Prusy.

Z Berlina piszą tamtejsze Gazety pod dniem 23. października: Temi dniami przywieziono tu pierwszych więźniów z W. Księstwa Połnackiego do nowego więzienia; oddział tu-tejszego wojska zajął przeto straż przy tém więzieniu. Jakoż od kilku dni nie wolno już publiczności zwidzać tego nowego zakładu, a znaczna liczba urzędników rozpoczęła już w niem swoje urzędowanie pod przewodnią kapitana Grabowskiego, który dawniej, jeżeli się niemylimy, był dyrektorem naszego miejskiego wójtostwa. Za kilka dni nadejdą zapewne jeszcze większe transporty z więźniami. Uczyniono zresztą jak zapewniają, wszel-

kie przygotowania, by uwięzieni Polacy doznali ile możności łagodnego obchodzenia się dla ulżenia im przezto tej niedogodności, na jaką z powodu braku innego stosownego lokalu w tém więzieniu wystawieni być muszą. Na salę posiedzeń dla królewskiego sądu kamery, przyrządzono już przeznaczoną właściwie na kościół wielką salę tegoż zakładu, której dalsze urządzenie odpowiada zupełnie nowemu postępowaniu indagacyi. Przeszło sto osób jako widzów zajmie w sali miejsce, jeżeli obżalowani nie zrobią użytku z przynależnego im przez nową ustawę prawa i przeciw przypuszczeniu widzów się nie oświadczą.

NOWINY.

Jako o godnej wspomnienia osobliwości miło nam donieść, że mamy już u nas *wino krajo-we*. W Łancucie, dyrektor tamtejszej fabryki cukru pan Pollaczek, który jako Węgier, ojczyście winogronnego gospodarstwa łatwo zapomnieć nie mógł; od kilku lat wszelkich przykładów starań, by winną macicę u nas aklimatyzować. Jakoż usilności jego udało się uprawę jej do tego doprowadzić stopnia, iż w przeszłym roku miał już 30, w tym zaś roku 120 garncy smacznego, wyklarowanego już wina.

Jeszcze raz będziemy mieli przyjemność słyszenia pana Oskara Pfeiffra: jutro bowiem w nadzwyczajnym koncercie towarzystwa muzycznego ma z uprzejmości dla tegoż towarzystwa wystąpić z kilką własnymi utworami; a między innemi odegra *Mazurę*, i powtórzy piękne ćwiczenie swoje na lewą rękę.

Przechodząc wedle zwyczaju pracownie naszych malarzów od czasu do czasu, by czytelników obznajmiać z nowymi utworami sztuki, wspomnimy tym razem o wielkim obrazie, świeżo przez pana Jabłońskiego ukończonym. Przedstawia on pojawienie się Matki boskiej z boskiej dziecięciem, błogostawionemu Janowi z Dukli, jednemu z patronów naszej prowincyi, a mianowicie głównemu patronowi zakonu OO. Bernardynów. Matka boska otoczona kilką główkami aniołów, zstępuje na obłokach i pojawia się oczom świętego Męza, zdumieniem i czcią przejętego. Prócz twarzy pracowicie wyrobionych, najwięcej nas uderza w tym obrazie szczęśliwie i trafnie rzucone światło, które z nieba padając na postać świętego cieniem ziemi pokrytą, oświeca część wyższą jego twarzy, jakby odbiciem tego blasku niebieskiego, który w oczach pokornie klęczącego, pobożnym pojawia się natchnieniem.

Obraz ten 9 stóp wysoki, a przeszło 5 stóp szeroki, zamówiony przez jedną z pobożnych Pań naszych, przeznaczony jest do niedawno po pożarze odbudowanego kościoła *OO. Bernardynów* w Sokalu. Wielkość tego obrazu uderzyła nas, lecz o ileż wzrosło zadziwienie nasze, gdyśmy się dowiedzieli, że przeznaczony jest do jednego z bocznych i mniejszych ołtarzów: są zaś ołtarze prócz głównego, do których zamówione obrazy przeszło 20 stóp wysokie, z czego wnieść można o wielkości tej świątyni, przed kilką laty całkiem prawie od ognia zniszczonej, a teraz odbudowanej i przez dobrowolne składki odnowionej.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Z *Stanisławowa* dnia 6. listopada. Zasiwy ozime bardzo pięknie u nas wyglądają, atoli myszy pojawiły się w ogromnej liczbie, i obawiać się potrzeba, aby tym zasiewom szkody nie zrzędzili. — Zboże jest u nas teraz w następującej cenie: korzec pszenicy 5 zr. 36 kr., żyta 4 zr. 24 kr., jęczmienia 3 zr. 24 kr., kukurudzy 3 zr. 40 kr., hreczki 3 zr. 36 kr., owsa 1 zr. 40 kr., ziemniaków 4 zr. 36 kr. mon. konw. — Dla braku ziemniaków wiele gorzelń będzie w tym roku nieczynnych; w tych zaś miejscach, gdzie wódkę pędzić zamysłają, pozakupowali kukurudzę, aby woły już kupione móżdż wypaść. Garniec okowitej stoi u nas teraz na 1 zr. 12 kr. m. k.

Z *Ołomuńca*. Targ na woły d. 4. listopada.

Wraz z temi wołmi, które tu z przeszłego targu niesprzedane zostały, mieliśmy tym razem niepamiętną na tę porę liczbę wołów, bo 3493. Prócz partyi Nr. 20 woły były bardzo mierniej a nawet posledníj jakości, dlatego też i targ szedł niełatwo, i nie wszystko zakupiono.

Przed targiem z drogi nie poszło nic wołów w tym tygodniu ani do *Berna* ani do *Wiednia*. W tej ostatniej stolicy stoi teraz w zapasie 2800 wołów, dlatego też mniej u nas zakupują, a cena cetnara wołu zeszła na 36 zr. w. w.

Jeszcze dwa następujące targi mają być u nas liczne.

Przypędzili na targ: 1) Wolf Nelker, z *Bolsowca*, 103 wołów; 2) Abr. Kupferschmid, z *Turad*, 200; 3) Abr. Schönfeld, z *Podhorzec*, 80; 4) Nochim Gartenberg, z *Nowoselic*, 72; 5) Hersz Allerhand, z *Hnizdyczowa*, 61; 6) Piotr Hryniewicz, z *Liska*, 63; 7) Salomon Hrdliczka, z *Nowoselic*, 118; 8) J. Weiss, z *Łuki*, 96; 9) Abr. Strymber, z *Nowoselic*, 112; 10) Abr. Strymber, z *Nowoselic*, 171; 11) Leibisz Jesser, z *Nowoselic*, 121; 12) Judka Pelinowski, z *Nowoselic*, 162; 13) Judka Pelinowski, z *Nowoselic*, 160; 14) Dawid Eisenfeld, z *Nowoselic*, 110; 15) Dawid Eisenfeld, z *Nowoselic*, 167; 16) Leib Amster, z *Nowoselic*, 82; 17) Piotr Schweiger, z *Nienaszowa*, 60; 18) Dawid Balassan, z *Sinoutz*, 164; 19) Dominik Czuczawa, z *Nowoselic*, 160; 20) Hersz Diker, z *Czartoryi*, 216. — Małemi partyjami 4015. — Ggółem 3493.

Zakupiono:	sztuk	Cena jedn. pary w. w.		radaz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		
Z partyi Nr. 1. do Strażnic	47	245	—	3	7 1/4
Z partyi Nr. 2. do Berna	54	155	—	6	6
Partyję Nr. 3. kawałkami					
Z partyi Nr. 4. poszło 63 wołów do Wiednia.					
Partyję Nr. 5. kawałkami.					
Partyja Nr. 6. niesprzedana.					
Partyję Nr. 7. po części kawałkami.					
Partyję Nr. 8. po części kawałkami,					
Partyję Nr. 9. do Czech	44	265	—	5	7 1/4
Partyję Nr. 10. do	63	170	—	—	6 1/4
Partyję Nr. 10. do	158	275	—	13	7 1/2
Z partyi Nr. 11. do Ołomuńca	90	245	—	10	7 1/4
Partyja Nr. 12. poszła na sprzedaż do Wiednia.					
Partyja Nr. 13. poszła na sprzedaż do Wiednia.					
Z partyi Nr. 14. do Pragi	90	257	30	10	7
Z partyi Nr. 15. do	140	320	—	10	8 1/4
Partyja Nr. 16. do	80	340	—	2	8 3/4
Partyja Nr. 17. do Wiednia	57	300	—	3	7 3/4
Z partyi Nr. 18. do Berna	126	265	30	14	7 1/4
Z partyi Nr. 19. do Wiednia	137	300	—	11	8
Z partyi Nr. 20. detto	95	352	30	5	9
Małe partyje po największej części.					

DONIESIENIA LITERACKIE, MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

W księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w c

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Bielliebchen.

Historisch-Romantisches-Taschenbuch

für 1847.

Von Bernd von Guseck.

Zwanzigster Jahrgang.

Mit 8 Stahlstichen. Elegant gebunden. Preis 3 fl. 30 kr. C. M.

Inhalt: La Colomba. — Die Vier zu Delft. — Heimweh.

Dieses stets mit allgemeinem Beifalle aufgenommene und beliebte Taschenbuch wurde auch für dieses Jahr abermals mit der größten Sorgfalt im Innern und Aeußern ausgestattet.

Die Erzählungen sind durch ihren Inhalt eben so interessant, als die Stahlstiche durch künstliche Ausführung, und durch die augenfällige große Meisterschaft ihrer Verfertiger vortrefflich sind.

(Baumgartner's Buchhandlung in Leipzig.)

I R I S.

Deutscher Almanach für 1847.

Herausgegeben von

Johann Grafen Mailath.

Neue Folge. — Erster Jahrgang. Mit sechs Stahlstichen.

Pracht-Ausgabe. In stark vergoldetem Seiden-Einband 8 fl. — Ausgabe in gewöhnlichem Seiden-Einband 6 fl. 40 kr. — In Umschlag broschirt 5 fl. C. M.

Inhalt:

Titelbild: Maria Caroline, Erzherzogin von Oesterreich, in Stahl gestochen von Carl Mahlknecht.

Der Waldgänger. Novelle von Adalbert Stifter. Mit 1 Stahlstich und Wignette. — Die Schlafende. Sonnette von Draxler-Mansfred. Mit 1 Stahlstich. — Ein lebendig Monument. Dichter-Alter. Gedichte von J. G. Seidl. — Konstantin Faucon. Historische Novelle 1682—1688 von Walter Lesche. — Schiedspruch. Gedicht von H. Ritter von Levitschnigg. Mit 1 Stahlstich. — Das Muttergottesbild. Gedichtet nach einer elsässischen Sage von Th. Klein. — Die Brautfahrt. Eine Episode aus Gleims Leben; aus authentischen Quellen von Julie v. Großmann. — Die Zigeunermutter. Gedicht von H. Ritter v. Levitschnigg. Mit einem Stahlstich. — Des Kindes Brod. Seufzer. Gedicht von Ph. Pfeuffer. — Scenen aus der ungarischen Geschichte. Von Johann Grafen Mailath.

(Gustav Heckenast in Pesth.)

B I B L I A.

K S I E G I

STAREGO TESTAMENTU

Z ŁACIŃSKIEGO NA JEZYK POLSKI PRZEŁOŻONE

PRZEZ

KS. JAK. WUJKA,

z Wągrowca.

Wydanie drugie stereotypowe poprawne. Uczynione za pozwoleniem Przewielebnego Generalnego Konsystoryum Katolickiego w Królestwie Saskiem. Ozdobione przeszło 300 obrazkami i dwa sztychy na stali. 4 brosz. Cena 3 zlr. 45 kr. m. k.

☞ *Dieses schöne Bibelwerk kostet einschliesslich des Neuen Testaments 6 fl. 45 kr. K.M.*
(Baumgartners Buchhandlung in Leipzig.)

Dr. J. A. Diezmann's

Vollständiges Taschenwörterbuch

der

vier Hauptsprachen Europas.

Nach den besten Hilfsmitteln bearbeitet.

(Stereotyp - Ausgabe.)

Dasselbe enthält folgende Theile :

- I. Deutsch-Englisch-Französisch-Italienischer Theil, bearbeitet von Dr. J. A. Diezmann, (**Dritter Abdruck**) auf Velinpapier. kl. 4. broch. 2 fl.
- II. Französisch-Deutsch-Englisch-Italienischer Theil, bearbeitet von Dr. J. A. Diezmann und Dr. E. F. Feller. kl. 4. broch. 2 fl. 30 kr.
- III. Englisch-Deutsch-Französisch-Italienischer Theil, in 2 Abtheilungen. kl. 4. 5 fl., bearbeitet von Dr. E. F. Feller und Dr. J. H. Kaltschmidt. (Jede Abtheilung kostet 2 fl. 30 kr.)
- IV. Italienisch-Deutsch-Englisch-Französischer Theil, bearbeitet von Dr. J. H. Kaltschmidt. kl. 4. 2 fl. 30 kr.

(Alle 4 Bände kosten nun zusammen 12 fl.)

☞ Diese Taschenwörterbücher sind aus den besten und neuesten Quellen und zwar nach den Bedürfnissen der Zeit, aufs Fleissigste und Sorgfältigste ausgearbeitet und verdienen ihre Vollständigkeit und Zweckmässigkeit, ihrer typographischen Ausstattung halber allgemeine Anerkennung. Die darin angewendeten Schriften wurden eigens für das Werk geschnitten und sind trotz ihrer Kleinheit deutlich und angenehm für's Auge.

Aus diesen Wörterbüchern ist besonders abgedruckt:

- Dr. Diezmanns, **Deutsch-Französisch und Französisch-Deutsches Taschenwörterbuch**. Nach den besten Hilfsquellen bearbeitet. Preis 1 fl. 30 kr.
- Dr. J. A. Diezmann, E. F. Feller und J. H. Kaltschmidt, **Englisch-Deutsches und Deutsch-Englisches Taschenwörterbuch**. Nach den besten Hilfsquellen bearbeitet. Preis 2 fl. 15 kr.

☞ Alle Buchhandlungen nehmen auf diese Wörterbücher Bestellungen an. Bei Bedarf in grössern Partien finden besondere Begünstigungen statt.

(Baumgärtner'sche Buchhandlung in Leipzig.)